

Arbeiders aller landen, verenigt u ! INTERNATIONALISME & wereld revolutie

Nr. 374

1e - 2e kwartaal 2021

1 Euro

Nr. 149

www.internationalism.org
benelux@internationalism.org

PERSORGAAN VAN DE INTERNATIONALE KOMMUNISTISCHE STROMING IN BELGIË / NEDERLAND

COVID-19 PANDEMIE

Een jaar van nalatigheid ten opzichte van COVID: het kapitalisme doodt!

Sinds begin april verspreidt COVID-19 zich met grote snelheid over alle hoeken van de wereld. Terwijl de situatie zich in Europa enigszins lijkt te stabiliseren en in de Verenigde Staten na een enorme uitbarsting weer terugloopt, bevinden Latijns-Amerika en het Indiase subcontinent zich nu in het oog van de storm. Landen als Chili, waarvan de bevolking massaal werd behandeld met Chinese vaccins (1), worden getroffen door een explosie van besmettingen. De situatie is zo ernstig dat zelfs binnen de Chinese autoriteiten stemmen opgaan om de 'ontoereikende' werking van de vaccins te erkennen. Officieel heeft de pandemie wereldwijd het leven gekost aan meer dan 3,2 miljoen mensen, en waarschijnlijk nog veel meer, gezien de soms schaamteloos misleidende cijfers van landen als China.

Hoewel een jaar van onderzoek het mogelijk heeft gemaakt een beter inzicht te krijgen in het virus, hoe het zich verspreidt en hoe het te bestrijden, maakt de aanhoudende nalatigheid van alle staten en het gebrek aan verantwoordelijkheid van de bourgeoisie het volstrekt onmogelijk samenhangende en doeltreffende maatregelen te treffen om de verspreiding van het virus op internationale schaal in te perken. De staten, verstrikt in een concurrentiële logica, zijn er niet in geslaagd zelfs een minimum aan coördinatie te verzekeren ten aanzien van het vaccinatiebeleid.

Geconfronteerd met dit gebrek aan coördinatie heeft elke staat kortzichtige gezondheidsmaatregelen moeten nemen, waarbij geschipperd werd tussen lockdowns, beperkte lockdowns, noodtoestanden of uitgaansverboden, waarbij men dit of dat opende en dan zus en zo weer sloot. Zonder adequate middelen om de pandemie te bestrijden na decennia van bezuinigingen op de gezondheidszorg als gevolg van de crisis, bezorgd over de 'economie' en het risico achter te blijven bij de concurrenten, hebben de staten zich uiteindelijk geschikt naar de dagelijkse sterfgevallen. Ze hebben hun gezondheidsmaatregelen voortdurend aangepast om een chaotische situatie in ziekenhuizen en begraafplaatsen (met meer of minder succes) te voorkomen. Dit is wat de heersende klasse cynisch 'leven met het virus' noemt. Het resultaat is dat, terwijl sommige staten snel en op grote schaal hebben gevaccineerd, het virus zich elders heeft kunnen verspreiden, wat het ontstaan van meer vaccin-resistente varianten van COVID-19 in de hand heeft gewerkt.

India, Brazilië... een voorbode van de toekomst

Maar in deze dans des doods zijn de ergste catastrofes waarschijnlijk gezien in India en Brazilië. In Brazilië "is de epidemie uit de hand gelopen", aldus een Braziliaanse wetenschapper: er worden nieuwe begraafplaatsen geopend, lijken worden per bus vervoerd en de ziekte eist duizenden slachtoffers per dag. Spoedig zal het dodental een half miljoen bereiken en de Verenigde Staten inhalen in deze macabere recordrace. Ziekenhuizen zijn vol, mensen sterven op hun brancard wachtend op een bed. En dit alles te midden van de opmars van de nieuwe variant die zijn oorsprong vindt in Manaus, de grote stad in het Amazonegebied waar men eind 2020 nog had geloofd in de fata morgana van de collectieve immuniteit, net toen een tweede golf zich als een apocalyptische maalstroom over Brazilië verspreidde. Ondertussen bleef Bolsonaro, de president van het land, hij die beweerde dat we te maken hadden met een "griepje" (Portugees: griepje), herhalen "dat we weer aan het werk moeten en moeten stoppen met klagen", terwijl hij in een sinistere draaiende politiek net zo snel van ministers wisselde als van kledingstuk.

Door de handel in dieren uit het Amazonegebied en de massale ontbossing worden in Brazilië worden mensen blootgesteld aan virussen die vroeger 'onder de pet' bleven. Volgens bioloog Lucas Ferrante, een onderzoeker in Manaus: "In het Amazonegebied is het risico op het opduiken van een nieuw virus het grootst, en dit risico is oneindig veel groter dan wat we in Wuhan hebben gezien." (2). De vernietiging van het Amazonewoud heeft de

laatste jaren catastrofale vormen aangenomen. De Braziliaanse bourgeoisie, die vette winsten maakt met de exploitatie van het Amazonewoud, is niet bereid de vernietiging te stoppen.

toe te doen wat China en andere grootmachten die over een vaccin beschikken al deden: het gebruiken voor imperialistische invloed. De uitvoer ervan is sindsdien weer verboden.

India: Crematie van COVID-19 dode lichamen in Delhi in april 2021

Maar de afgelopen weken is het de situatie in India die de krantenkoppen haalt. Het is moeilijk in woorden te vatten, de verschrikking van de gezondheidsramp in dit land. India is vandaag de dag het dichtstbevolkte land ter wereld. Ondanks de economische ontwikkeling van het land waren de gezondheidsdiensten reeds vóór de pandemie onderontwikkeld. Gezondheid was geen prioriteit voor de staat. De Indiase minister-president, Narendra Modi, een soort messianistisch alter ego van Bolsonaro, pochte in februari dat hij "de pandemie had verslagen" en dat het land "een voorbeeld voor de wereld" was. Modi stond zelfs

Sinds januari heeft deze regering, die sterk beïnvloed is door het fundamentalistische hindoeïsme, doelbewust een pelgrimstocht (de Kumbh Mela) aangemoedigd, van enorme menigten uit het hele land. Gedurende de eerste twee weken van april dompelden 2,8 miljoen Hindoes zich zonder maskers, zonder afstand, zonder temperatuurcontrole of voorafgaande tests zich onder in het water van de Ganges, dat besmet is door de rituele crematies van besmette lijken. Echte virusbommen, om maar niet te spreken van de bijeenkomsten het kader van de verkiezingen!

(wordt vervolgd op pagina 2)

NEDERLAND NA DE VERKIEZINGEN

Het einde van de politieke stabiliteit?

Afgelopen voorjaar hebben in Nederland de parlementsverkiezingen plaatsgevonden. In heel Europa werden ze met belangstelling gevolgd, waarbij iedereen zich afvoeg of Rutte erin zou slagen om voor een vierde termijn als Eerste Minister te gaan en zijn politiek van de afgelopen tien jaar zou kunnen voortzetten. Een politiek die gekenmerkt werd door soberheid en politieke stabiliteit. De uitslag van deze

verkiezingen kon verder ook aanwijzingen inhouden voor de uitslag van de belangrijke verkiezingen in Duitsland dit najaar en in Frankrijk volgend voorjaar.

Nederland: toonbeeld van politieke stabiliteit

In de verschillende landen van de wereld is het virus van het populisme haar verwoestende

werking in de afgelopen jaren al begonnen. Het referendum in Groot-Brittannië over de uittreding uit de EU zette een proces van chaotische politieke ontwikkeling in gang, welke nog steeds nagalmt. Het presidentschap van Trump in de VS heeft de chaos in het land aangewakkerd, met als de ware Apocalyps de bestorming van het Capitol door een horde rechts-extremisten. In Hongarije weet Orban de dreigende chaos alleen tegen te gaan door op 'stalinistische wijze' de touwtjes aan te halen. In Italië heeft de coalitieregering van de twee populistische partijen, gekenmerkt door 14 maanden van conflicten, Italië achtergelaten in nog grotere verdeeldheid dan voordien.

Tot nog toe was Nederland een toonbeeld van politieke stabiliteit. Afgezien van het fiasco van de regeringsdeelname van de Lijst Pim Fortuin (LPF) in 2002-2003 en de mislukte gedoogsteun van de PVV van Wilders in 2010-2012, wist de bourgeoisie in Nederland de gevolgen van de populistische opmars redelijk onder controle te houden. In 2017 was de populistische PVV al wel uitgegroeid tot de op één na grootste partij, nog net iets groter dan de christen-democratische en links-liberale D66, maar

ook ver achter de grootste partij, de VVD van Rutte.

Rutte zelf staat symbool voor stabiliteit, voor een bourgeoisie die de kunst van het politiek bedrijven verstaat en de populistische 'uitwassen', als uitdrukking van de fase van de ontbinding, tot nog toe heeft weten te neutraliseren.

Het begin van de politieke moeilijkheden

De regering Rutte II, die begon in 2012, was redelijk snel gevormd, ook al omdat hij slechts uit twee partijen bestond. De vorming van Rutte III werd daarentegen de langste regeringformatie in de Nederlandse parlementaire geschiedenis. Dat kwam gedeeltelijk door het feit dat er vier partijen nodig waren om een meerderheidsregering met een meerderheid in het parlement dus te formeren. Dat was voor een deel ook te wijten door het toegenomen onderlinge wantrouwen tussen de verschillende partijen. In weerwil van de titel, "Vertrouwen in de toekomst", sprak uit het uitgebreide regeerakkoord, waarin alles tot in de details was vastgelegd, eigenlijk meer wantrouwen dan vertrouwen.

(wordt vervolgd op pagina 2)

● covid-19 pandemie

Een jaar van nalatigheid ten opzichte van COVID: het kapitalisme doodt! 1+2

● Nederland na de verkiezingen

Het einde van de politieke stabiliteit?..... 1+2

● Covid-19 - crisispolitiek in België:

Achter de maskerade '1 ploeg van 11 miljoen', tegenstellingen en verdeeldheid 3

Israëliisch-Palestijns conflict:oorlogen zijn de toekomst van het kapitalisme..... 4

● Honderd jaar geleden 1921, de opstand van Kronstadt

Repressie van Kronstadt: Een tragische vergissing van de arbeidersbeweging.. 5

Kronstadt: Tegen de anarchistische stellingen, de lessen getrokken door de Kommunistische Linkerzijde..... 6

EEN JAAR VAN NALATIGHEID TEN OPZICHTE VAN COVID: HET KAPITALISME DOODT!

(vervolg van pagina 1)

De terugslag van deze arrogantie en minachting liet niet lang op zich wachten. De cijfers over de besmetting en het sterftcijfer zijn de hoogte in geschoten: 4.000 doden en ongeveer 4 miljoen besmettingen per dag, “statistiek die ver achterloopt op de werkelijkheid”, aldus de kranten, bevestigd door het schrijnende schouwspel van zuurstofgebrek, bedden die door meerdere mensen bezet worden, rijen voor de ziekenhuizen waar mensen sterven op brancards, in de zijspan van hun motorfiets of op de grond!

Dit is de laatste druppel in een land dat, zoals Brazilië, beweert een economische reus te worden. In India zijn in plaats van beelden van families die op zoek zijn naar braakliggende terreinen of parken om hun geliefden te begraven, overal honderden meters lange brandstapels verzeen om de opgehoopte lichamen te cremen en hen een laatste, miserabel en onwaardig eerbetoon te brengen. Zoals in Brazilië en elders zijn het de armste, het proletariaat en de niet uitbuitende lagen die de hoogste prijs betalen voor dergelijke tekortkomingen en de trauma's die zij teweeg brengen.

Wanneer men zich beseft dat deze twee landen, samen met Zuid-Afrika, ingedeeld waren bij de landen met een ontwikkelingspotentieel dat vergelijkbaar is met dat van China! Min of meer gepresenteerd als de uitdrukking van een dynamisme van een eeuwig kapitalisme!

Kapitalisme zinkt weg in ontbinding

COVID is, evenals de andere pandemieën en plagen die de menselijke soort bedreigen, niet alleen een product maar ook een krachtige versneller van sociale ontbinding op wereldschaal. Het India

van Modi en het Brazilië van Bolsonaro, ook al worden zij geleid door populistische regeringen die hen blootstellen aan bijzonder onnozele en irrationele beslissingen, zijn slechts twee van de meest extreme uitingen van de impasse die het kapitalisme voor de toekomst van de mensheid vertegenwoordigt.

Vergis u niet: Modi, Bolsonaro, Trump en vele andere vertegenwoordigers van de opkomst van het populisme blijven, samen met hun grillige en bekrompen administratie, ondanks hun ‘anti-elite’ toespraken, trouwe verdedigers van het nationale kapitaal en een doorgeefluik van de brute uitbuiting en plundering van het Amazone-regenwoud, alsmede de winning van goud, worden aangemoedigd door de soja-importerende landen. En aan de kant heeft Modi een einde gemaakt aan de ‘beschermde’ landbouwwetten om het platteland nog meer open te stellen voor de noden van het kapitaal. Ondanks de overwinning

van Biden op Trump in de VS, is de trend van zelfvernietiging en ieder voor zich binnen de heersende klasse inherent aan de wereld waarin we nu leven.

Zoals wij het stellen in ons ‘Rapport over de Covid-19-pandemie en de periode van kapitalistische ontbinding’ (juli 2020): “De Covid-pandemie (...) is een on-

miskbaar herkenningsteken geworden van deze hele periode van ontbinding, doordat ze een reeks factoren van chaos verenigt die de veralgemeende verrotting van het kapitalistische systeem uitdrukt. Deze factoren zijn onder andere:

- de verlenging van de economische crisis over een lange periode, die in 1967 begon (3), en de opeenstapeling en de intensivering van de bezuinigingsmaatregelen die er het gevolg van zijn geweest, heeft geleid tot een ontoereikend en chaotisch antwoord op de pandemie door de bourgeoisie, wat de heersende klasse genoodzaakt heeft de economische crisis op grote schaal te verergeren door de productie voor

een aanzienlijke periode te onderbreken; - de oorsprong van de pandemie ligt duidelijk in de versnelde vernietiging van het milieu die is ontstaan door het voortduren van de chronische kapitalistische crisis van overproductie;

- de ongeorganiseerde rivaliteit tussen imperialistische mogendheden, onder andere onder voormalige bondgenoten, heeft de reactie van de wereldburgerij op de pandemie tot een mondiaal fiasco gemaakt;

- de onmacht van de heersende klasse om te reageren op de gezondheids-crisis heeft de groeiende tendens van de bourgeoisie en haar staat aan het licht gebracht om de politieke controle over de maatschappij binnen elk land te verliezen;

- de achteruitgang in de politieke en maatschappelijke competentie van de heersende klasse en haar staat is op een verbazingwekkende manier gepaard gegaan met ideologische verrotting: de leiders van de machtigste kapitalistische naties spuien belachelijke leugens en bijgelovige onzin om hun onvermogen te rechtvaardigen.

Covid-19 heeft zo, veel duidelijker dan voorheen, alle domeinen van het maatschappelijk leven die getroffen zijn door de ontbinding bijeengebracht: het economische, het imperialistische, het politieke, het ideologische en het maatschappelijke domein. De huidige gezondheidscatastrofe toont vooral een toenemend verlies aan controle over het systeem door de kapitalistische klasse en een toenemend verlies aan perspectief voor de mensheid als geheel (...). De fundamentele neiging tot zelfvernietiging, die het gemeenschappelijke kenmerk is

van alle perioden van het kapitalisme in verval, heeft zijn dominante vorm in de periode van ontbinding veranderd van de wereldoorlog in een mondiale chaos die de dreiging van het kapitalisme voor de maatschappij en de mensheid in zijn geheel alleen maar groter maakt.”

Als het uitbreken van de pandemie de ontwikkeling van de arbeidersstrijd in de wereld een halt toegeroepen heeft, dan heeft het evenwel niets veranderd aan de bezinning over het chaotische karakter van de kapitalistische maatschappij. De pandemie is het zoveelste bewijs van de noodzaak van een proletarische revolutie. Maar deze historische uitkomst zal in de eerste plaats afhangen van het vermogen van de arbeidersklasse, de enige revolutionaire kracht, om zich weer bewust te worden van zichzelf, van haar bestaan, en van haar revolutionaire capaciteiten. Want alleen het proletariaat, gemobiliseerd en georganiseerd rond de strijd voor de verdediging van zijn belangen en zijn klassenautonomie, heeft de macht om een einde te maken aan het tirannieke en dodelijke juk van de wetten van het kapitaal, en om een andere maatschappij te doen ontstaan ■

Inigo/6.05.2021

(1) China en Rusland hebben de kans aangegrepen om Afrikaanse en Latijns-Amerikaanse landen te overspoelen met vaccins voor openlijk imperialistische doeleinden.

(2) “Amazonie: point de départ d’une nouvelle pandémie (1)”, France Culture (19 april 2021).

(3) Zie: “Covid-19 en Afrique: Du vain espoir de 2020 à la dure réalité de 2021 (2)”, Révolution Internationale n°487 (maart-april 2021).

(vervolg van pagina 1)

NEDERLAND NA DE VERKIEZINGEN

De uitslag van de verkiezingen van 2019 voor de Provinciale Staten en de Eerste Kamer vormde een eerste indicatie voor de groeiende moeilijkheden voor de Nederlandse bourgeoisie om de controle te behouden over haar politieke instellingen. Tijdens deze verkiezingen wist het populistische Forum voor Democratie vanuit het niets opeens 16 % van de stemmen te behalen en werd daarmee de grootste politieke partij in Nederland en, naast de VVD, de grootste partij in de Eerste Kamer. Deze reusachtige versterking van het populistische smaldeel in de Nederlandse politiek was een eerste waarschuwing.

Deze trend kreeg haar absolute bevestiging in de uitslag van de verkiezingen voor het parlement van 17 maart van dit jaar. Nooit behaalden de populistische zoveel zetels als tijdens deze verkiezingen; samen zijn ze goed voor 28 van de 150 zetels. Dit is zelfs meer dan de 26 zetels die de LPF in 2002 behaalde. Belangrijker echter is het feit dat het parlement nog nooit zo verkrumeld was, opgedeeld is in 17 (en nu zelfs 18) fracties. Dit zijn er zelfs veel meer dan in België waar, vanwege de opsplitsing van de partijen over de taalgemeenschappen, van de meeste partijen twee versies bestaan. De enige van de klassieke zuilen die standhouden zijn de liberale met de rechts-liberale VVD van Rutte en de centrum-liberalen D66. De christen-democraten (CDA), die ook deel uitmaakten van de regering Rutte III, hebben een flink verlies geleden. De groene en linkse partijen zijn verschrompeld tot ‘minipartijen’ met minder dan 10 zetels elk. Ook de populistische zijn verdeeld in vier ‘kerken’ die elkaar excommuniceren. Partijen zoals de ‘Partij voor de Dieren’ of de ‘Boerenburgerbeweging’ nestelen zich in het parlement. In de huidige Tweede Kamer halen slechts 4 partijen meer dan 10% van de stemmen, terwijl 13 partijen minder dan 10% van de stemmen behaald hebben.

Het ‘ieder voor zich’ van de ontbinding brengt allerlei effecten met zich mee,

zoals parlementsleden ‘die zich in de media trachten te profileren’ en zich daarbij niet langer laten weerhouden door de loyaliteit aan de eigen partij en aan de regeringscoalitie. In januari 2021 werd dit funest voor de regering Rutte, die in het parlement een meerderheid had van maar één zetel. Vanwege haar complete onvermogen om de toeslag voor de kinderopvang [1] in goede banen te leiden, had het parlement aangekondigd een motie van wantrouwen in te dienen tegen de regering. Toen de laatste beseftte dat zelfs enkele leden van de coalitiepartijen de motie zouden onderschrijven, was ze genoodzaakt haar ontslag in te dienen.

Groeiende weerstand tegen ‘Zonnekoning’ Rutte

Eind maart was begonnen met de vorming van een nieuwe regeringscoalitie. Maar net toen die op gang begon te komen, kwam het opnieuw tot een botsing tussen parlementsleden en Rutte.

Nadat er bekend was geworden dat er voor een van de parlementariërs (CDA parlementslid Pieter Omtzigt), die zich wat te nadrukkelijk had geprofileerd, ‘een functie elders’ werd gezocht, wilde de Tweede Kamer weten wat de achtergrond hiervan was. In het debat dat daarop volgde bleek dat dit onderwerp ter sprake was gekomen in het gesprek tussen Rutte en de beide verkeners (de voorlopers van de informateurs), iets wat Rutte in eerste instantie heftig ontkende. Pas toen hij diep door het stof was gegaan, berouw had getoond, en beterschap beloofd (‘een nieuwe bestuurscultuur’) kon hij een motie van wantrouwen, tegen hem persoonlijk gericht, afwenden.

Dat deze parlementsleden ook regelmatig onderwerp van gesprek waren in de ministerraad was toen nog niet bekend, maar dat bleek later. En toen het parlement had geëist dat de notulen van de ministerraad uit de tweede helft van 2019 zouden worden vrijgegeven, bleek daaruit dat “Ze wilden geen kritische vragen en ze hebben alles geprobeerd,

via anderen, om ze te intimideren en te muilkorven” (Azarkan van de partij DENK). In het debat dat volgde op de openbaarmaking van de notulen beloofde Rutte nogmaals beterschap, en voortaan meer rekening te zullen houden met de het parlement als ‘tegenmacht’.

De botsingen in april tussen de regering en de parlementariërs heeft de vorming van een nieuwe regering danig bemoeilijkt. Alle mooie beloften van Rutte, na de vermeende ‘machinaties’ van de regering in de richting van parlementsleden, lijken weinig zoden aan de dijk gezet. Uit het eindrapport dat Tjeenk Willink, de derde in de rij van kabinetsinformateurs sinds 17 maart, begin mei uitbracht blijkt dat van de 18 partijen in het parlement er sowieso 6 zijn die Rutte [2] niet meer geloofwaardig genoeg achten om met hem een nieuwe regering te vormen.

Een van de pijlers waarop de bourgeoisie steunt om haar politieke systeem te verdedigen tegen de steeds groter wordende druk van de ontbinding is het naar voren schuiven (of het creëren zoals in Frankrijk) van populaire figuren die in staat zijn een belangrijk deel van de bevolking en van de politieke krachten rond zich te verenigen. Dit zagen we met Merkel in Duitsland, Macron in Frankrijk en recent ook met Draghi in Italië. Dit was ook het geval in de afgelopen 10 jaar met Rutte in Nederland. De huidige campagne tegen Rutte is een bijkomende uiting van het feit dat de Nederlandse bourgeoisie de politieke regie neigt te verliezen en dat de controle haar steeds meer ontglipt.

Het ‘ieder voor zich’ ondergraaft elke aanpak van de crisis

We zijn nu enkele maanden verder en de regeringsformatie is nog geen centimeter gevorderd.

De ‘Denktank Coronacrisis’ van de Sociaal Economische Raad (SER), het belangrijkste adviesorgaan van de regering, heeft uitgangspunten geformuleerd voor de herstart van de economie en maatschappelijke activiteiten. In deze

uitgangspunten staat voorop het herstel van de economie en anticiperen op toekomstige welvaart, terwijl er tegelijkertijd voor gezorgd moet worden dat maatschappelijke verworvenheden, zoals gezondheidszorg, overeind blijven. Centraal in de plannen van de bourgeoisie voor de komende periode staan dus de transitie van crisis naar herstel, overgoten met het sausje van verduurzaming en digitalisering.

De bourgeoisie in Nederland lijkt dus niet te opteren voor een regering die onmiddellijk drastische bezuinigingen gaat doorvoeren en meteen de rekening presenteert van de financiële steunmaatregelen van ca. 40 miljard euro uit het corona-tijdperk. De vraag blijft echter: welke vijf of zes partijen vinden een regeerprogramma dat hen niet verder in de vernieling rijdt en onder wiens leiding wordt het uitgevoerd?

Ondanks de mooie plannen, die nu door de bourgeoisie worden uitgewerkt in het kader van de formatie van een nieuwe regering, moeten we ons geen illusies maken. De bourgeoisie weet dat ze niet ongestraft kan doorgaan met geld uitgeven en de staatsschuld op laten lopen. Wat ze sinds het begin van de pandemie in wezen doet, is dansen op het slappe koord. En dat tegen de achtergrond van een economie die beduidend zwakker en brozer is dan tijdens de bankencrisis van 2008. Economen voorzien dat een dergelijke politiek onvermijdelijk leidt tot een verheviging van de financiële schokken en een destabilisering van de munteenheid.

Het gebrek aan controle van het politiek ‘spel’ kan de toestand alleen nog maar verergeren, want de effecten van de ontbinding blijven momenteel niet meer beperkt tot verschijnselen van de bovenbouw - zoals populisme, vluchtelingenstromen, ecologie, de verrotting van ideologie maar tasten steeds meer en steeds directer de economische basis aan van het kapitalistische systeem [3], zoals we hebben gezien met de pandemie: de ongebreidelde verspreiding van

het virus heeft de wereld in een diepe crisis gestort, vergelijkbaar met de krach van 1929.

De huidige moeilijkheden van de Nederlandse bourgeoisie om een nieuwe stabiele regering te vormen, die de natie door de huidige en de komende stormen kan leiden, brengt op treffende wijze tot uitdrukking de tendens van het ‘ieder voor zich’, dat zo langzamerhand tot alle uithoeken van de burgerlijke maatschappij doordringt [4]. En met de kortetermijnpolitiek, die in de fase van de ontbinding steeds meer begint te overheersen, zullen de economische voorwaarden alleen maar verslechteren, waarvan de gevolgen ongetwijfeld op de uitgebuite delen van de bevolking en met name op de arbeidersklasse afgewenteld zullen worden ■

Dennis/ 2021.06.07

[1] De zogeheten kindertoeslagaffaire betond erin dat tienduizenden ouders in Nederland in de afgelopen jaren door de belastingdienst onterecht beschuldigd werden van fraude met de kinderopvangtoeslag. Hierdoor zijn deze gezinnen in zware problemen gekomen die zich niet allen beperken tot financiële problemen, maar ook problemen betreffen rondom huisvesting, zorg en de opvoeding van kinderen. Het werd een heuse affaire vanwege het feit dat de regering de ernst en de omvang deze beschuldigingen niet bekend wilde maken aan het parlement.

[2] Na tien jaar onafgebroken regeringsleider te zijn geweest, van 2010 tot 2020, is Rutte wat autoritaire trekken gaan vertonen. Hij dicteert wat er moet gebeuren. Rutte en overheid is bijna synoniem geworden, zoals Ploumen van de PvdA onderstreepte: “Rutte gedraagt zich als een Zonnekoning.”

[3] Zie: Rapport over de Covid-19-pandemie en de periode van kapitalistische ontbinding

[4] De rellen in het weekend van 23 en 24 januari 2021 waren voor Nederlandse begrippen ongekend. Het waren niet eens de grote aantallen, maar het feit dat de rellen in 25 plaatsen tegelijk plaatsvonden, dat hier en daar teststraten vernield werden en in Twente zelfs een ziekenhuis werd aangevallen. Dit is een duidelijk bewijs dat de effecten van de ontbinding steeds meer om zich heen grijpen.

COVID-19 - CRISISPOLITIEK IN BELGIË:

Achter de maskerade van ‘1 ploeg van 11 miljoen’, onverminderde tegenstellingen en verdeeldheid

Einde 2020 beschreven we als volgt de kwakkelende aanpak van de Covid-19 crisis door de Belgische bourgeoisie: “Het politieke gekonkel, dat sedert begin 2019 plaatsvond, werd in het begin van dit jaar nog aangewakkerd en verhevigd door de uitbarsting van de coronacrisis. De politieke crisis en de coronacrisis leverde een explosief brouwsel op en leidde tot een vlucht voor de verantwoordelijkheid door de politieke “leiders” en tot een aanzienlijke bestuurlijke chaos in het land. Gevestigde politieke bolwerken lieten het vuile werk van de covidcrisis opknappen door een regering van lopende zaken, die regelmatig botste met de ‘wilde’ initiatieven van de gewestelijke en lokale bestuurders. Gebrek aan onderling vertrouwen en een falen van de onderlinge communicatie maakten de dienst uit met als gevolg dat België nu het hoogste aantal coronadoden kent per 100.000 inwoners in de hele wereld” (Internationalisme 372, 3de-4de kwartaal 2020).

In een poging om dit beeld van alomtegenwoordige onverantwoordelijkheid en chaos te verdrijven, werd begin oktober '20 een “nieuwe, frisse” federale regeringsploeg aangesteld, de regering De Croo, die komaf zou maken met de oude “kibbelcultuur”. Zij zou “resoluut kiezen voor eenheid” achter een samenhangend beheer en een vernieuwend programma: “1 ploeg van 11 miljoen Belgen!” Maar wat blijft er over van die ronkende beloftes na 9 maanden regeren?

1. De aanpak van de pandemie blijft chaotisch

Zoals haar Europese rivalen heeft de Belgische bourgeoisie weinig of geen lessen getrokken uit de eerste golf van de pandemie: mogelijke begeleidende maatregelen om de pandemie te monitoren en onder controle te houden, de tracking en tracing met verplichte quarantaine van de besmette personen bij buitenlandse reizen bijvoorbeeld, bleken op een totale flop uit te draaien. De regering De Croo, met de ‘socialistische’ minister van gezondheid F. Vandenbroucke op kop, had zich echter sowieso voorgenomen om zich bij de tweede golf niet neer te leggen bij de onvermijdelijkheid van een nieuwe algemene lockdown, waarbij alle niet-essentiële delen van de economie worden stilgelegd. Derhalve bestaat sinds november de onwrikbare kern van de regeringspolitiek erin ten aller prijzen de productieve sectoren van de economie draaiende te houden en, als ondersteuning hiervoor, ook het kleuter- en lager onderwijs open te houden, al slaagden de beschermende maatregelen zoals de ventilatie van lokalen of de testing/zelftesting in bedrijven en scholen er niet in infecties of nieuwe varianten onder controle te houden, waardoor versoepelingsmaatregelen ook regelmatig teruggeschoefd moesten worden. Vervolgens startte de

vaccinatiecampagne traag, met grote verschillen tussen regio’s (grote achterstand van het Brussels Hoofdstedelijk gewest t.o.v. andere regio’s, van de steden Antwerpen en Gent t.o.v. de rest van Vlaanderen bvb.). Ook hier barstten schandalen uit van gemeentebesturen die eigen medewerkers en familie lieten voorgaan in de vaccinatie en de opvolgingsregels van het vaccinatieschema aan hun laars lapten. Kortom, ondanks een betere centralisatie door de regering De Croo bleef de onmacht om de pandemie effectief aan te pakken schrijnend, met als gevolg duizenden extra doden, die niet nodig waren geweest.

2. Het gekibbel tussen burgerlijke fracties blijft aanhouden

Een van de redenen waarom het beheer van pandemie ondoeltreffend en onsamenvattend blijft is het feit dat de verschillende partijen en ook de verschillende deelregeringen voortdurend met verklaringen en voorstellen komen aanzetten die de plannen en maatregelen van de federale regering in vraag stellen of zelfs onderuithalen. Toen de regering strikte maatregelen voorschreef, werden deze openlijk in twijfel getrokken door partijvoorzitters van sommige regeringspartijen zelf (van de liberale MR tot de voorzitter van Ecolo die openlijk verklaarde de maatregelen niet te volgen). Toen de Federale regering een voorzichtige versoepeling voorstelde, ontstond er onmiddellijk een opbod aan versoepelingsmaatregelen vanwege de deelregeringen (Vlaanderen vooral) en de partijen (van de Franstalige Parti Socialiste tot de Vlaamse Liberaal Democraten), terwijl sommige burgemeesters en gemeenten openlijk verklaarden dat ze de monitoring van de versoepelingen niet zouden verzekeren (zoals in Luik of Middelkerke). Tenslotte botsten zelfs de liberale Eerste Minister met zijn ‘socialistische’ minister van volksgezondheid, die

vond dat De Croo onvoldoende rekening hield met de zorgwekkende toestand in de ziekenhuizen.

Men zou zich kunnen afvragen waarom de bourgeoisie op zo’n ongecontroleerde wijze de problemen aanpakt? Dit heeft niets te maken met slechte wil en nog minder met een machiavellistisch plan. De historische crisis van het kapitalistisch productiesysteem drijft sowieso de interne tegenstellingen op de spits en de woekerende ontbinding, waarvan de Covid-19 crisis zelf een uitdrukking en een versneller is, pookt het ‘elk voor zich’ zodanig op dat de bourgeoisie steeds grotere moeilijkheden ondervindt om haar eigen politieke apparaat onder controle te houden. Daar ligt de fundamentele verklaring voor de toenemende spanningen in het politieke apparaat van de Belgische bourgeoisie.

3. Spanningen nemen toe binnen de maatschappij

Spanningen en contestatie kwamen tot uiting in allerlei groepen van de maatschappij: van café- en restauranthouders tot cateraars, van de culturele sector tot de amateursporten en de fitnesscentra. Duizenden jongeren kwamen bijeen in parken of op pleinen en negeerden de coronamaatregelen (zoals bij ‘La Boum’ 1 en 2 in het Brusselse Terkamerbos), terwijl burgemeesters alsmat weigerachtiger stonden om de ordehandhaving te verzekeren. Bovendien is er de door uitzichtloosheid en wanhoop gedreven rondzwerving van een losgeslagen militair van het elitekorps met uiterst rechtse en complotistische sympathieën. Deze roofde een arsenaal aan wapens (tot raketlauncher tegen gepantserde voertuigen) uit de kazerne waar hij gelegerd was en dreigt een aantal beleidsvoerders en virologen te vermoorden omdat ze een coviddictatuur zouden opleggen. Hij wordt op sociale media door tienduizenden mensen bejubeld als een ‘moderne Robin Hood’ terwijl politiediensten en leger sedert weken proberen hem te arresteren.

De pandemie leidt dus alleszins niet tot het opleggen door de burgerlijke Staat van een ijzeren discipline aan haar bevolking; het gevaar ligt echter elders: dat arbeiders zich zouden aansluiten bij de campagnes van specifieke groepen (middenstanders, cultuursector) of voor de verdediging van ‘individuele vrijheden die in gevaar zouden zijn’, dat jonge werkers meegesleurd worden in campagnes om hun vrijheid opnieuw op te eisen: ‘ik wil mijn vrijheid terug; ik wil doen waar ik zin in heb’. Zulke

bewegingen hebben niets positiefs in zich en dreigen de arbeiders mee te sleuren in zelfzuchtige protesten van bepaalde groepen tegen andere groepen van de maatschappij, waarbij elke vorm van solidariteit op klassebasis (de enige solidariteit die een uitweg uit de ellende biedt) compleet afwezig is. In begin van de covidcrisis was er nog een uiting van solidariteit naar het verplegend personeel toe. Vandaag zien deze protesterende groepen het verplegend personeel als lastige mensen die jou beletten om te doen waar je zin in hebt. Zij zijn een uiting van de ongekenkende toename van het egoïsme, van het ‘elk voor zich’ en de perspectiefloosheid die kenmerkend zijn voor deze fase van ontbinding van het kapitalistische systeem.

4. Verdeeldheid aanwakkeren onder de arbeiders om hen te doen opdraaien voor de crisis

Door haar cynische politiek om alles te doen ten gunste van het openhouden van bedrijven is de regering De Croo erin geslaagd de schade aan de economie binnen zekere perken te houden: de economie kende in 2020 een achteruitgang van 6,3%, wat de sterkste daling is sinds WO2, maar vergelijkbaar met die van Duitsland: 6%, en wat duidelijk minder is dan Frankrijk of Italië die meer dan 10% achteruitgaan. Door een massale en onvoorwaardelijke subsidiepolitiek naar bedrijven en werkers toe is België ook een van de best scorende landen in Europa wat betreft de geringe toename van de werkloosheid (van 3,6% tot 3,7%; Duitsland van 2,4% tot 2,9%).

Deze ondersteuningspakketten hebben echter een zware prijs: “In 2020 is het begrotingstekort in ons land naar verwachting opgelopen tot iets meer dan 10 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dat is meer dan in onze buurlanden. En ook het budgettaire herstel verloopt langzamer: in 2023 zal het tekort in Duitsland zijn teruggedrongen tot zowat 1 procent en in Nederland tot zowat 2 procent, terwijl het in ons land blijft hangen op 6 procent.” (Agentschap Belga, 23.03.21). Het tekort van de overheidsfinanciën is fors toegenomen (tot 115% van het BNP in 2020, 120% in 2023; Nederland zag zijn schuldgraad stijgen van 60 naar 72 procent. Duitsland ging van 60 naar 70 procent) en vele bedrijven die door de crisis failliet zouden gaan, werden voorlopig kunstmatig in leven gehouden. Vele nepbedrijfjes zouden zelfs tijdens de lockdown opgericht zijn om te kunnen profiteren van de gulle ondersteuningsmaatregelen.

Het is echter de arbeidende klasse

die in de komende jaren de rekening voor de Covid-19 crisis voorgescheteld krijgt op het vlak van haar lonen en levensvoorwaarden. Eerst en vooral wordt hun koopkracht aangetast in de komende maanden en jaren door een aanzwellende inflatie: meer dan 2% in april en ongeveer 4% tegen jaareinde (De Morgen, 19.05.2021). Vervolgens legt het centraal loonakkoord een duidelijke loonmatiging op: in de komende 2 jaar wordt slechts een loonsverhoging van 0,4% boven op de indexaanpassingen toegelaten.

Tenzelfdertijd is de bourgeoisie gestart met het aanwakkeren van de verdeel- en heerspolitiek om elk solidaire en éengemaakt verzet tegen haar politiek te ontkrachten: reeds einde 2020 sloot de regering De Croo een akkoord met het ziekenhuispersoneel dat loonsopslag en een verbetering van de werkomstandigheden inhield, zonder hierbij het onderhoudspersoneel en andere werkers in de gezondheidszorg erbij te betrekken. Bij het centraal loonakkoord dat in mei '21 doorgevoerd is, werd de mogelijkheid voorzien om een bijkomende premie van maximaal 500 € te onderhandelen, enkel voor ‘performante bedrijven’. De bonden verzetten zich tegen deze premie door zich te beroepen op de vrijheid om te onderhandelen over een sterkere loonsverhoging naarmate de ‘performantie’ van de bedrijven. Met andere woorden, na zich samen met regering en patronaat ingezet te hebben om de nationale productie op peil te houden, eisen de bonden nu het recht op om de arbeiders op te splitsen volgens de logica van de kapitalistische productie en het ‘elk voor zich’. Zo willen ze de onderlinge solidariteit nog meer ondergraven tussen beter betaalde arbeiders in ‘performante’ bedrijven en minder betaalde arbeiders in ‘niet performante’ bedrijven of sectoren.

Kortom, de onmacht van de bourgeoisie om een samenhangende politiek te voeren tegen het Covid-19 en haar groeiende moeilijkheden om haar politieke structuur in de hand te houden, bieden geen enkel voordeel voor de arbeiders. Een soberheidpolitiek wordt uitgerold, met volle medewerking van de bonden, die hen in de komende jaren zwaar in haar greep zal houden, terwijl het gevaar dreigt dat arbeiders meegesleurd worden in allerlei sociale spanningen en tegenstellingen tussen verschillende groepen in de maatschappij, die hun klas- se-identiteit en klasse-zelfstandigheid nog verder dreigen te ondergraven ■

Jos/06.06.2021

Discussie met de IKS

In deze periode van strikte regels door de Covid-19 virusdreiging, waarin fysieke bijeenkomsten sterk bemoeilijkt worden en waarin discussie en debat veel moeilijker zijn, blijft de kameraadschappelijke en beargumenteerde confrontatie van ideeën de kern van de ontwikkeling van het klassenbewustzijn. Theoretische reflectie en het vermogen om te leren van de ervaringen van gisteren en de strijd van vandaag zijn essentiële mijlpalen voor de toekomst.

De IKS roept zijn lezers dan ook op om zich zoveel mogelijk bij dit proces aan te sluiten door schriftelijke bijdragen te sturen, of het nu gaat om verslagen van vergaderingen die u hebt bijgewoond, wat er op uw werkplek, in uw sector of in uw eigen omgeving gebeurt, of om theoretische bijdragen, enz. Omdat we niet alles kunnen publiceren, zullen we proberen in onze pers te reageren op de meest in het oog springende en bepalende elementen om aldus deel te nemen aan het begrip van de huidige situatie en ervaring van de arbeidersklasse.

Contacteer ons ook ivm andere discussiemogelijkheden en blijf zo op de hoogte van de komende discussiebijeenkomsten.

Lees de Internationale Revue

International Communist Current

International Review

166

Contents

Presenting the Review	1
The Covid-19 pandemic reveals the delapidated condition of world capitalism	3
The pandemic, a social phenomenon coming from a world in decay	
The bourgeoisie surprised by the first wave and driven to desperation by the next	
The agony of capitalism in its final stage of decomposition infests society	
How a future communist society would face up to pandemics	
Yes, communist transformation is necessary, but the revolution is also possible	
Healthcare provision in Soviet Russia	7
The conservation of health in Soviet Russia (N.A. Semashko)	
General working conditions of the Public Hygiene Commissariat	
A year of work	
International leaflet	
Generalised capitalist barbarism or world proletarian revolution	10
The Biden presidency	
The US and world capitalism on the road to nowhere	13
The US - from the world's biggest superpower to the epicentre of decomposition	
China can't fill the vacuum	
The dangers for the working class	
The challenge for revolutionary organisations	
100 years after the foundation of the Communist International: What lessons can we draw for future combats? (part III)	15
1920-21: The retreat of the revolutionary wave	
The disastrous consequences of support for "national liberation movements"	
Winning the masses at the expense of principles	
Conclusion	
The communist programme in the phase of the decomposition of capitalism	
Bordiga and the big city	21
Revolution in the face of capitalist decomposition	
Many cons, but some important pros	
The methods of communist reconstruction	
Waste not, want not	
Breaking up the megacities	
Overcoming the antagonism	
Reduce your speed	
Fifty years since May 68	
The difficult evolution of the proletarian political milieu (part II)	30
The impact of decomposition	
The growth of political paralysis	
2004-2011: The emergence of new political forces and the difficulties they encountered	
Contemporary problems and future perspectives	

HONDERD JAAR GELEDEN, DE OPSTAND VAN KRONSTADT

Na de Russische revolutie in 1917, de revolutie in Duitsland in 1918, de oprichting van de Kommunistische Internationale in 1919, komt de IKS vandaag terug op de honderdste verjaardag van de tragische verplettering van de opstand van de matrozen, soldaten en arbeiders van Kronstadt in maart 1921 met de heruitgave van de artikels: "De repressie van Kronstadt in maart 1921, om daaruit de essentiële lessen te trekken voor de toekomstige strijd."

In maart 1921 maakte de Sovjetstaat, onder leiding van de Bolsjewistische Partij, met militair geweld een einde aan de opstand van de zeelieden en soldaten van het garnizoen van Kronstadt, op het eiland Kotle in de Finse Golf, op 30 km van Petrograd (nu Sint-Petersburg). De 15.000 opstandige soldaten en matrozen werden op de avond van 7 maart aangevallen door 50.000 soldaten van het Rode Leger. Na tien dagen van hevige gevechten werd de opstand van Kronstadt verpletterd. Een betrouwbaar cijfer voor het aantal slachtoffers is niet beschikbaar, maar geschat wordt dat er meer dan 3.000 opstandelingen werden gedood en geëxecuteerd en meer dan 10.000 aan de kant van het Rode Leger. Volgens een communiqué van de Buitengewone Commissie van 1 mei 1921 werden 6.528 opstandelingen gearresteerd, 2.168 geëxecuteerd (een derde), 1.955 veroordeeld tot dwangarbeid (waarvan 1.486 voor vijf jaar), en 1.272 vrijgelaten. De families van de rebellen werden naar Siberië gedeporteerd. 8.000 matrozen, soldaten en burgers wisten naar Finland te ontsnappen.

Minder dan vier jaar na de machtsovername door de arbeidersklasse in Rusland in Oktober 1917, geven deze gebeurtenissen op tragische wijze uitdrukking aan het proces van ontarding van een geïsoleerde en uitgeputte revolutie. Deze arbeidersopstand is inderdaad die van aanhangers van het Sovjetregime, van hen die in 1905 en 1917 tot de voorhoede van de beweging behoorden en die

tijdens de Oktoberrevolutie werden beschouwd als "de eer en de glorie van de revolutie". In 1921 eisten de rebellen van Kronstadt de inwilliging van eisen die vergelijkbaar waren met die van de arbeiders van Petrograd die sinds februari in staking waren: vrijlating van alle gevangenen socialisten, opheffing van de staat van beleg, vrijheid van meningsuiting, van pers en van vergadering voor allen die werken, een gelijk rantsoen voor alle arbeiders...

Revolutionaire matrozen van Kronstadt van het Russische keizerlijke marine slagschip Petropavlovsk in Helsinki tijdens de zomer van 1917. De vlag draagt de tekst "Dood aan de bourgeoisie".

Maar wat het belang van deze beweging onderstreept en haar diep proletarisch karakter tot uitdrukking brengt, is niet alleen de reactie tegen de beperkende maatregelen, maar vooral de reactie tegen de ontvreemding en het verlies van de politieke macht van de arbeidersraden ten gunste van de Partij en de Staat, die hun plaats ingenomen hebben en voortaan geacht worden de oriëntatie en de belangen van het proletariaat te vertegenwoordigen. Dit komt tot uitdrukking in het eerste punt van hun resolutie: "Gezien het feit dat de huidige Sovjets niet de wil van de arbeiders en boeren tot uitdrukking brengen, moeten er onmiddellijk nieuwe verkiezingen voor de sovjets worden gehouden, met geheime stemming en, in de aanloop daar naartoe, vrijheid

van verkiezingspropaganda."

Onder verwijzing naar de onderdrukking van de opstanden door het Rode Leger heeft de bourgeoisie altijd geprobeerd de proletariërs te bewijzen dat er een ononderbroken draad is die Marx en Lenin verbindt met Stalin en de goelag. Het doel van de bourgeoisie is de proletariërs te doen afkeuren van de geschiedenis van hun klasse en zich de eigen ervaringen niet opnieuw toe te eigenen. De stellingen van de anarchisten komen tot dezelfde conclusies door zich te baseren op de vermeende autoritaire en contrarevolutionaire aard van het marxisme en de partijen die in zijn naam optreden. Anarchisten hebben in feite een abstracte 'morele' kijk op gebeurtenissen. Uitgaande van het postulaat van het inherente autoritarisme van de Bolsjewistische Partij, zijn zij niet in staat het proces van ontarding van de revolutie in het algemeen en van de episode van Kronstadt in het bijzonder te verklaren: een revolutie die uitgeput is na zeven jaar wereldoorlog en burgeroorlog, met een industriële infrastructuur die in puin ligt, een gedecimeerde, hongerende arbeidersklasse, geconfronteerd met boerenopstanden in de provincies. Een dramatisch geïsoleerde revolutie, waarvoor het perspectief van internationale uitbreiding steeds minder waarschijnlijk is na de mislukking van de revolutie in Duitsland; voor al deze problemen waarmee de arbeidersklasse en de Bolsjewistische Partij werden geconfronteerd, sluiten de anarchisten de ogen.

De belangrijkste historische les van de onderdrukking van de opstand van Kronstadt, van fundamenteel belang voor het perspectief van een proletarische wereldrevolutie, betreft de kwestie van het klasgegeweld. Als revolutionair geweld een wapen is van het proletariaat om tegenover zijn klassevijanden het kapitalisme ten val te brengen, dan mag het onder geen enkel voorwendsel gebruikt en uitgeoefend worden binnen de arbeidersklasse zelf, tegen andere pro-

Izvestia van het Voorlopig Revolutionair Comité van Matrozen, Soldaten en Arbeiders van de stad Kronstadt

letariërs. Het communisme wordt het proletariaat niet met geweld en dwang opgelegd, want deze middelen staan lijnrecht tegenover de ontwikkeling van het bewuste karakter van zijn revolutie, die het alleen kan verwerven door eigen ervaring en door het permanente kritische onderzoek van deze ervaring. Het besluit van de Bolsjewistische Partij om Kronstadt te onderdrukken kan alleen worden begrepen in de context van het internationale isolement van de Russische revolutie en van de verschrikkelijke burgeroorlog die toen in de regio woedde. Een dergelijk besluit blijft niettemin een tragische vergissing, doordat het werd ingezet tegen arbeiders die waren opgestaan om hun voornaamste wapen van bewuste politieke verandering van de maatschappijen het werkelijke vitale orgaan van de dictatuur van het proletariaat te verdedigen: de macht van de Sovjets ■

(vervolg van pagina 6)

TEGEN DE ANARCHISTISCHE STELLINGEN, DE LESSEN GETROKKEN DOOR DE KOMMUNISTISCHE LINKERZIJD

afgevaardigden van arbeiders, soldaten en boeren uit heel Sovjet-Rusland. In plaats van zich te manifesteren via het kanaal van organen die eigen waren aan de arbeidersklasse (fabrieks- en arbeidersraden) werd de proletarische macht vereenzelvigd met het Staatsapparaat (territoriale sovjets, vertegenwoordiger van alle niet-uitbuitende lagen).

Maar zoals de Italiaanse kommunistische Linkerzijde aan het einde van de jaren dertig en vervolgens ook de Kommunistische Linkerzijde in Frankrijk duidelijk maakten toen ze de lessen trokken uit de ontarding van de Russische revolutie, betekent de zelfstandigheid van de arbeidersklasse dat de politieke en de eenheidsorganisaties zich onder geen enkel voorwendsel kunnen onder-

werpen aan Staatsinstellingen. Dat zou neerkomen op het ontbinden van deze organismen van het proletariaat en ertoe leiden dat het proletariaat zijn kommunistisch programma, waarvan het de enige drager is, zou afzweren. Rekening houdend met de opvattingen die toentertijd bestonden in de arbeidersbeweging (het idee van een 'proletarische' Staat), kon ieder verzet tegen de Staat van de kant van de arbeiders alleen maar worden beschouwd als contrarevolutionair. De waakzaamheid van het proletariaat ten opzichte van de Staat mag geen ogenblik verslappen, want de Russische ervaring, en vooral de gebeurtenissen van Kronstadt, hebben aangetoond dat de contrarevolutie zich heel goed kan uiten via het kanaal van de Staat van

na de opstand, en niet alleen door een burgerlijke aanval 'van buitenaf'.

Hoe tragisch de vergissingen van de bolsjewieken ook waren, niet zozeer zij, maar vooral het isolement van de Russische revolutie lag ten grondslag aan haar ontarding. Had de revolutie zich uitgebreid, vooral door een zegevierende opstand in Duitsland, dan is het erg waarschijnlijk dat deze vergissingen zouden zijn rechtgezet in de loop van het revolutionaire proces zelf. Hiervan getuigen de standpunten die Lenin verdedigde tijdens het debat in 1920-1921, waarin hij tegenover Trotski stond in het vraagstuk van de vakbonden (een debat dat ook werd gevoerd op het 10e partijcongres dat plaatsvond op hetzelfde moment waarop de gebeurtenissen in Kronstadt

zich afspeelden). Terwijl Trotski het idee verdedigde dat de vakbonden een apparaat moesten vormen van de 'proletarische' staat om de arbeidersklasse in te kaderen, bracht Lenin, die het niet met deze analyse eens was, naar voren dat de arbeiders zichzelf moesten verdedigen tegen 'hun' staat, vooral voor zover het Sovjetregime volgens hem ook geen proletarische staat was maar een "arbeiders- en boerenstaat" met "diepgaande bureaucratische afwijkingen".

Bovendien is het in deze termen dat Lenin in 1922, in een rapport voorgelegd aan het centraal comité van de partij, begint te ontwaren dat de contrarevolutie zich in Rusland zelf genesteld heeft en dat het gebureaucratiseerde partijapparaat zich niet in de richting van de belangen

van het proletariaat ontwikkelt: "De machine ontglipt aan de handen van hen die haar besturen: in feite zou men denken dat er iemand in andermans dienst aan het roer staat van deze machine, maar deze slaat een andere dan de gewenste richting in, geleid door een verborgen hand[...]. God mag weten aan wie ze toebehoort, misschien aan een speculant of een privé-kapitalist, of allebei tegelijk. Feit is dat de machine niet gaat in de richting die gewild wordt door hen die geacht worden haar te besturen en dat ze soms zelfs precies de tegenoverliggende richting inslaat."■

B en C

(1) Zie ook artikelen in *International Review*, nr.3, 100 en 104 (Engelse en Franse versie).

ISRAËLISCH-PALESTIJNS CONFLICT:

OOLOGEN EN POGROMS ZIJN DE TOEKOMST VAN HET KAPITALISME (UITTREKSEL)

Het aantal moordpartijen als gevolg van ontelbare kleine oorlogen neemt toe nu het kapitalisme zich in een steeds irrationeler imperialistische 'free for all' stort. De tien jaar durende doodstrijd in Syrië, een land

dat nu volkomen geruïneerd is door een conflict waarin tenminste vijf rivaliserende kampen betrokken zijn, is misschien wel de meest sprekende uitdrukking van deze angstaanjagende "mand vol krabben". De steeds terugkerende militaire confrontaties in Israël/Palestina getuigen eveneens van de hardnekkige aard van veel van deze conflicten, en in dit geval wordt de slachting van burgers nog verergerd door de ontwikkeling van een pogrom-sfeer in Israël zelf, hetgeen de gevolgen laat zien van de ontbinding zowel op militair als sociaal vlak.

"Het is niet de eerste keer dat Hamas of andere islamitische jihadistische raketbeschietingen uitvoeren op burgerdoelwitten in Israëlische steden, waarbij zonder onderscheid doden vallen. Het is ook niet de eerste keer dat de Israëlische strijdkrachten hebben gereageerd met verwoestende luchtaanvallen en artillerievuur,

gericht op Hamas-leiders en wapens, maar ook op de burgerbevolking in de overvolle gebouwen en straten van Gaza waar het dodental tientallen malen hoger ligt dan wat Hamas met haar raketten 'bereikt' heeft. (...)

"Deze toenemende chaos op militair vlak is één uitdrukking van de wereldwijde ontbinding van het kapitalistische systeem. Een ander en nauw verwant element speelt zich af op sociaal en politiek vlak, door de intensivering van de confrontaties tussen burgerlijke politieke facties, van spanningen tussen etnische en religieuze groepen, van pogroms tegen minderheden. (...)

"Het is de eerste keer dat zo'n grote militaire inspanning in een aantal Israëlische steden gepaard gaat met een golf van gewelddadige botsingen tussen Israëlische Joden en Arabieren. Dit zijn in wezen pogroms: rechtse bendes die met de Davidster zwaaien en 'dood aan de

Arabieren' schreeuwen, op jacht naar Arabieren om ze in elkaar te slaan en te vermoorden; en tegelijkertijd aanvallen op Joden en synagogen die in brand worden gestoken door menigten die 'geïnspireerd' zijn door het islamisme en het Palestijnse nationalisme. (...)

"Terwijl pogroms vaak worden ontketend als instrumenten van de staatspolitiek, kunnen zij in de huidige omstandigheden escaleren en verder gaan de doeleinden van de staat en de algemene afglijding versnellen naar sociale ineenstorting. Het feit dat dit begint te gebeuren in een sterk gemilitariseerde staat als Israël is een teken dat de pogingen van het totalitaire staatskapitalisme om het proces van sociale ontwrichting tegen te houden dit proces uiteindelijk zelfs nog kunnen verergeren."

Zie verder: <https://en.internationalism.org/content/17016/wars-and-pogroms-future-capitalism-offers-us>

HONDERD JAAR GELEDEN, DE OPSTAND VAN KRONSTADT

De repressie van Kronstadt in maart 1921: Een tragische vergissing van de arbeidersbeweging

Honderd jaar geleden, in maart 1921, minder dan vier jaar na de machtsgreep door de arbeidersklasse tijdens de Oktoberrevolutie van 1917, maakte de bolsjewistische partij met geweld een einde aan de opstand van het garnizoen van Kronstadt op het eilandje Kotlin in de Finse golf, op 30 km van Petrograd.

Het Rusland van de sovjets had gedurende meerdere jaren een bloedige strijd moeten voeren in de burgeroorlog tegen de contrarevolutionaire acties van de witte legers die door buitenlandse legers gesteund werden. Maar de revolutie van het garnizoen van Kronstadt was geen onderdeel van die contrarevolutionaire pogingen: het was een revolutie onder de arbeiders, de partizanen zelf van het Sovjetregime, die in de voorhoede gestaan hadden van de Oktoberrevolutie. Die arbeiders stelden eisen met het oog op het corrigeren van de talloze misbruiken en onduidbare afwijkingen van het nieuwe gezag. En de bloedige onderdrukking van die revolutie was een tragedie voor heel de arbeidersbeweging.

Oktober 1917 in Rusland was een proletarische revolutie, de eerste zegerende episode in de ontwikkeling van de proletarische wereldrevolutie, die het antwoord van de internationale arbeidersklasse was op de imperialistische oorlog van 1914-18. De opstand van Oktober maakte deel uit van een proces van vernietiging van de burgerlijke staat en instelling van de dictatuur van het proletariaat. En, zoals de bolsjewieken met veel vuur verdedigden, lag zijn diepere betekenis hierin, dat hij het eerste beslissende moment vormde van de proletarische wereldrevolutie, de klassenoorlog van het wereldproletariaat tegen de bourgeoisie.

Het isolement van de revolutie in Rusland is de ware oorzaak van haar ontaarding

De revolutie die in 1917 in Rusland begon is er niet in geslaagd zich internationaal uit te breiden, ondanks de talrijke pogingen daartoe van de arbeidersklasse overal in Europa.

Rusland zelf werd verscheurd door een langdurige en bloedige burgeroorlog, die de economie teisterde en het industrieproletariaat, de ruggengraat van de Sovjetmacht, uiteendreef. Het opdoeken van de fabriekscomités, de geleidelijke onderschikking van de sovjets aan het staatsapparaat, de ontmanteling van de arbeidersmilities, de toenemende militarisering van het maatschappelijk leven, resultaten van de periodes van spanninggedurende de burgeroorlog, de oprichting van bureaucratische commissies, het waren allemaal zeer sprekende uitdrukkingen van het ontaardingsproces van de revolutie in Rusland. Hoewel sommige van die feiten al dateren van vóór de burgeroorlog, is het pas in de burgeroorlog dat dit proces zich volop ontplooit. Meer en meer ontwikkelde de Partij-Staat argumenten die stelden dat de zelforganisatie van de arbeidersklasse in principe uitstekend is, maar dat, voor 't ogenblik, alles ondergeschikt gemaakt moest worden aan de militaire strijd. Een doctrine van 'doeltreffendheid' begon de wezenlijke beginselen van de proletarische democratie te ondermijnen. Onder de dekmantel van die doctrine begon de staat een militarisering van de arbeid in te voeren, die de arbeiders onderwierp aan bijzonder strenge methodes van toezicht en exploitatie. Eens de fabriekscomités ontkracht waren lag de weg vrij voor de staat om de 'éénmansdirectie' en het exploitatiesysteem van Taylor (het Taylorisme) in te voeren op de fabrieksvloer, hetzelfde systeem dat Lenin zelf aangeklaagd had omdat het

de mens tot slaaf van de machine maakt. De ravages van de oorlogseconomie en de blokkade brachten heel het land op de rand van de hongersnood, en de arbeiders moesten zich tevredenstellen met steeds magerder rantsoenen, die vaak onregelmatig uitgedeeld werden. Grote delen van de industrie hielden op te functioneren, en duizenden arbeiders werden verplicht zich individueel uit de slag te trekken om te overleven. De natuurlijke reactie van velen onder hen bestond erin de steden gewoon te verlaten en wat middelen van bestaan te gaan zoeken op het platteland.

Zolang de burgeroorlog duurde behield de Sovjetstaat de steun van de meerderheid van de bevolking, want hij werd geïdentificeerd met de strijd tegen de oude bezittende klassen. De zeer harde ontberingen van de burgeroorlog waren door de arbeiders, werkers en kleine boeren met betrekkelijk goede wil gedragen. Maar na de nederlaag van de witte legers begonnen velen te hopen op minder strenge levensvoorwaarden en op een versoepeling van de greep van het regime op het sociale en economische leven. De bolsjewistische leiding echter, geconfronteerd met de schade die de oorlog de economie berokkend had, was niet erg genegen een versoepeling van de staatscontrole over het maatschappelijk leven toe te staan.

De opstand van Kronstadt

Eind 1920 breiden boerenopstanden zich uit over de provincie Tambov, de middenloop van de Wolga, West-Siberië en andere streken. De snelle demobilisatie van het Rode leger is olie op het vuur, wanneer de boeren in uniform terugkeren in hun dorpen. De centrale eis van die revoltes is het stopzetten van het opvorderen van graan en het recht van de boeren over hun eigen productie te kunnen beschikken. Begin 1921 heeft de opstandigheid ook de arbeiders in de steden bereikt die in de voorhoede van de Oktoberopstand gestaan hadden: de arbeiders van Petrograd, Moskou en Kronstadt.

In Petrograd zijn er enkele belangrijke spontane stakingen. In de bedrijfsvergaderingen en de betogingen worden resoluties aanvaard die grotere rantsoenen eisen van voeding en kleding, want de meeste arbeiders hadden honger en kou. Naast de economische eisen duiken er ook politieke op: de arbeiders wilden de opheffing van de beperkingen op verplaatsingen buiten de steden, de vrijlating van gevangenen uit de arbeidersklasse, vrije meningsuiting, enz. Zonder twijfel zullen wat contrarevolutionaire elementen, zoals de mensjewieken en de Sociaal-revolutionairen (SR), een rol gespeeld hebben in die gebeurtenissen, maar de stakingsbeweging in Petrograd was in wezen een spontaan proletarisch antwoord op de ondraaglijke levensvoorwaarden. De bolsjewistische autoriteiten konden echter niet aanvaarden dat de arbeiders in staking konden gaan tegen de Staat van na de opstand, die als 'arbeidersstaat' gekenmerkt werd, en beschouwden de stakers als provocateurs, luiaards en individualisten.

Het zijn die sociale troebelen in Rusland, en vooral in Petrograd, die het

Het Rode Leger trekt Kronstadt binnen na 11 dagen belegering.

vuur aan de lont zullen steken van de revolutie van de matrozen van Kronstadt. Vooral eer de stakingen in Petrograd uitbraken, waren de matrozen van Kronstadt (die Trotski bestempelde als 'de glorie en de eer van de revolutie') al een verzetsstrijd begonnen tegen de bureaucratische tendensen en de versterking van de militaire discipline in de Rode vloot, maar toen het nieuws uit Petrograd aankam en de krijgswet afgekondigd werd, mobiliseerden de matrozen zich onmiddellijk en stuurden ze op 28 februari een delegatie naar de fabrieken in Petrograd. Dezelfde dag komt de bemanning van de kruiser Petropavlovsk bijeen en keurt een resolutie goed die het programma zal worden van de opstandelingen van Kronstadt. Die resolutie stelt economische en politieke eisen voorop, eist met name het einde van de draconische maatregelen van het 'oorlogskommunisme' en het herstel van de macht van de sovjets, met vrijheid van meningsuiting, persvrijheid, meningsvrijheid voor alle politieke partijen.

Op 1 maart ontmoeten twee afgevaardigden van de bolsjewistische partij de bemanning van de Petropavlovsk. Ze wijzen hun resolutie af en dreigen meteen met repressie als de matrozen niet zouden wijken. Die arrogante en provocerende houding van de bolsjewistische overheid is olie op het vuur en wakkerd de woede van de matrozen aan. Op 2 maart, dag van de verkiezing van de sovjet van Kronstadt, wordt de resolutie van de Petropavlovsk goedgekeurd door 300 afgevaardigden, die een motie aanvaarden voor het 'vredevol herstellen van het regime van de sovjets'. De afgevaardigden vormen een 'Voorlopig revolutionair comité' (VRC), belast met het beheer van de stad en de organisatie van zijn verdediging tegen elke gewapende interventie van de regering. Op die dag wordt de commune van Kronstadt geboren die haar eigen Izvestia publiceert, waarvan het eerste nummer verklaart: "De kommunistische partij, meester van deze staat, heeft zich niet in staat verklaard het land uit de chaos te halen. Talloze incidenten zijn de laatste tijd voorgevallen in Moskou en Petrograd die duidelijk aantonen dat de partij het vertrouwen van de arbeidersmassa's verspeeld heeft. De partij veronachtzaamt de behoeften van de arbeidersklasse omdat zij gelooft dat die eisen de vrucht zijn van contrarevolutionaire activiteiten. Daarin maakt de partij een zware vergissing."

De revolutie van de Commune van Kronstadt blijft echter totaal geïsoleerd. De oproep van de opstandelingen tot uitbreiding van wat zij de 'Derde revolutie' noemen, blijft zonder weerklank. In Petrograd is, ondanks het zenden van een delegatie naar de fabrieken, ondanks het verspreiden van pamfletten en van de resolutie van de Petropavlovsk, de oproep van de Rode vloot, er niet in geslaagd de arbeidersklasse van heel Rusland in beweging te krijgen, hoewel die zich volop herkent in het programma van de opstandelingen en hun revolutie

volop steunt. De arbeiders van Petrograd hebben hun stakingsbewegingen beëindigd en zijn terug aan het werk gegaan, onderworpen aan de krijgswet, want de arbeidersklasse in Rusland was gebroken, ontmoedigd, versnipperd door de burgeroorlog.

De verplettering van Kronstadt

Het onmiddellijk antwoord van de bolsjewistische regering op de rebellie was dat zij die aanklaagde als onderdeel van een contrarevolutionaire samenzwering tegen de macht van de sovjets. Natuurlijk probeerden al de lijkenpikkers van de contrarevolutie, van de witte gardisten tot de SR, de rebellie te recupereren en haar hun steun te bieden. Maar behalve de humanitaire hulp via het kanaal van het Russische Rode kruis, dat gecontroleerd werd door emigranten, verwierp het VRC elk aanbod dat door de krachten van de reactie gedaan werd. Het verkondigde dat het niet streed voor een terugkeer naar de autocratie, of naar de Constituerende Vergadering (waarin de vijanden van de revolutie zich begin 1918 verenigden), maar voor het herstel van de macht van de sovjets, bevrijd van de bureaucratische heerschappij: "Het zijn de sovjets, en niet de constituerende vergadering die het bolwerk van de arbeiders zijn" verklaarde de Izvestia van Kronstadt. "In Kronstadt is de macht in handen van de matrozen, de rode soldaten en de revolutionaire arbeiders. Zij is niet in handen van de witte gardes, gecommandeerd door generaal Kozlovski, zoals radio Moskou leugenachtig beweert."

We zullen niet ontkennen dat er kleinburgerlijke elementen aanwezig waren in het programma en de ideologie van de opstandelingen en in de bemanning van de vloot en het leger. Voor die elementen, die vijandig stonden tegenover de bolsjewistische partij omdat die aan het hoofd gestaan had van de revolutie van 1917, was het in feite een gelegenheid om die vijandigheid te uiten. Maar de aanwezigheid van die elementen veranderde de aard van de beweging zelf absoluut niet.

De Bolsjewistische leiding heeft met uiterste doortastendheid op de rebellie van Kronstadt gereageerd. Haar onverzoenlijke houding heeft al snel elke mogelijkheid tot een vergelijk of tot discussie uitgeschakeld. Gedurende de militaire bestorming zelf van de vesting stonden de eenheden van het Rode leger die uitgestuurd waren om de rebellie te verpletteren voortdurend op het randje van de ontmoediging. Een aantal van hen verbroederde zelfs met de opstandelingen. Om zich te verzekeren van de loyaliteit van het leger stuurde het 10e partijcongres, dat toen bijeen was in Moskou, er vooraanstaande Bolsjewistische leiders naar toe. Terzeldertijd waren de geweren van de Tsjeka gericht op de ruggen van de soldaten om er dubbel zeker van te zijn dat enige ontmoediging zich niet zou verspreiden. Toen de vesting eindelijk gevallen was, werden honderden opstandelingen af-

gemaakt, standrechtelijk geëxecuteerd of snel ter dood veroordeeld door de Tsjeka. De anderen werden naar concentratiekampen gestuurd. De repressie was systematisch en genadeloos.

Op het moment van de gebeurtenissen steunen vele van de stemmen die het meest kritisch staan tegenover het Bolsjewistisch gezag toch de repressie omdat ze overstelpt worden door de angst dat de witte gardes de revolutie van Kronstadt zouden aangrijpen om af te rekenen met de bolsjewieken.

Een vergissing van heel de arbeidersbeweging

Inderdaad, als er iets is dat de antileninisten van alle slag voortdurend hebben proberen te verbergen, is het wel dat deze vergissing van de Bolsjewistische Partij gedeeld werd door het geheel van de toenmalige arbeidersbeweging, de fracties en stromingen van linkse kommunisten, die uit de Internationale uitgesloten waren, inbegrepen.

Zo gaf de Arbeidersoppositie, een fractie die kritisch stond tegenover de Bolsjewistische leiding, haar volle steun aan de repressie. Alexandra Kollontai, die aan het hoofd stond van deze oppositionele fractie, ging zelfs zover te stellen dat de leden van de Opositie zich als eersten als vrijwilliger zouden melden om de rebellie te onderdrukken.

De fracties van de Duits-Hollandse Linkerzijde namen wel afstand van de scherpshijpershouding van Kollontai, maar hebben de politiek van de Bolsjewistische partij evenmin veroordeeld of zelfs maar bekritiseerd. Op het moment van de gebeurtenissen verdedigde de KAPD (1) bijvoorbeeld de stelling dat de revolutie van Kronstadt een contrarevolutionair complot was tegen het Rusland van de sovjets, wat haar ertoe leidde de repressie niet te veroordelen.

Gorter, van de Hollandse Linkerzijde, heeft bevestigd dat de maatregelen die door de bolsjewieken genomen werden 'noodzakelijk' waren tegenover de revolutie van Kronstadt, want het was nodig die contrarevolutionaire opstand te verpletteren, waarvan hij meende dat die afkomstig was van de boerenstand.

Binnen de Bolsjewistische partij zelf heeft Victor Serge, die wel zijn weigering kenbaar maakte de wapens op te nemen tegen de matrozen van de Rode vloot, uit trouw aan de partij niet geprotesteerd tegen de repressie.

Zo is dus duidelijk dat die tragische vergissing niet enkel door de Bolsjewistische partij begaan werd, laat staan alleen door de leiding ervan. In feite waren de bolsjewieken de vertolkers van een vergissing en van onbegrip van heel de toenmalige arbeidersbeweging, die niet begreep dat de contrarevolutie van binnen uit de postrevolutionaire staat kon komen, niet omdat 'de worm al in de appel zat' vanaf 1917 (volgens de stelling van de anarchisten voor wie het bestaan van de klasseprijs een gevaar voor het proletariaat is), maar omdat, door het internationaal isolement van de Russische revolutie, de Bolsjewistische partij opgeslorpt werd door de staat, zij zich identificeerde met dit staatsapparaat tegen de arbeidersklasse. De vergissing van heel de arbeidersbeweging zat al ingebakken in de algemene verwarring rond het idee dat de staat die na de Oktoberrevolutie van 1917 ontstond een 'proletarische staat' was ■

B&C

(1) Kommunistische Arbeiderspartij van Duitsland, die in 1920 uit de Kommunistische Internationale uitgesloten werd vanwege haar kritische standpunten, met name tegen de politiek van het 'eenheidsfront' van de KI.

Tegen de anarchistische stellingen, de lessen getrokken door de Kommunistische Linkerzijde

De anarchistische stroming zou de enige zijn geweest die de Oktoberrevolutie verdedigde en tegelijk de repressie van het bolwerk van Kronstadt veroordeelde. Binnen deze stroming moet er echter onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende stromingen. Sommige anarchisten, met name immigranten als Emma Goldman en Alexander Berkman, stonden heel dicht bij de partij van de bolsjewieken en gaven hun volledige steun in oktober 1917, in tegenstelling tot andere anarchisten die deel uitmaakten van de intelligentsia of van de gedeclasserde elementen en waarvan het anti-bolsjewisme duidelijk een uiting was van de opvattingen van een reactionaire kleinburgerij. Het lijdt geen twijfel dat vele anarchisten gelijk hadden in hun kritiek op de Tsjeka (de politieke politie van de partij) en op het neerslaan van Kronstadt. Het probleem is dat het anarchisme geen enkel kader biedt om de historische betekenis van dergelijke gebeurtenissen te begrijpen; de analyse van Voline getuigt daarvan: *“Kronstadt was een baken dat de juiste weg verlichtte (...). Toen volledige vrijheid van discussie, organisatie en actie eindelijk waren verworven door de werkende massa zelf, toen de weg van onafhankelijke volksactiviteit was ingeslagen zou de rest daar automatisch uit voortvloeien”* (Voline, De onbekende revolutie.)

Zo zou het volgens Voline dus voldoende zijn dat de opstand van Krontstadt zegevierde opdat de rest “er automatisch uit zou voortvloeien”. Maar zelfs als de opstand over heel Rusland was uitgebreid, zelfs als Kronstadt had overwonnen, dan nog was het cruciale probleem van dat moment daarmee niet in het minst opgelost: dat van het Internationale isolement van het sovjetbolwerk (in de logica van de anarchisten echter, zoals we vervolgens hebben gezien bij hun analyse van de ‘proletarische revolutie’ in Spanje in 1936, is de marxistische analyse, volgens dewelke het kommunisme alleen op internationaal vlak kan worden verwezenlijkt, volslagen secundair). Een dergelijke onderschatting van de moeilijkheden en de noodzaak tot snelle uitbreiding van het revolutionaire proces is een waar gif voor het bewustzijn van het proletariaat en verdoezelt de allereerste les van Kronstadt, namelijk dat elke revolutie die in een land geïsoleerd blijft onvermijdelijk tot mislukking is gedoemd.

De proletarische revolutie is internationaal of mislukt

De proletarische revolutie kan alleen slagen op internationaal vlak. Het is onmogelijk om het kapitalisme te vernietigen of het ‘socialisme op te

bouwen’ in een enkel land, het kan alleen door de uitbreiding van de proletarische politieke macht over de hele planeet. Zonder deze uitbreiding is de ontaarding van de revolutie onvermijdelijk wat ook de veranderingen zijn die in de economie worden aangebracht. Dat is juist wat Lenin duidelijk vooropstelde toen hij vanaf 1918 zei dat het Russische proletariaat met ongeduld wachtte op de uitbreiding van de revolutie in Europa, omdat het Rusland van de sovjets (dat langzaam verstikte door de economische blokkade van heel de Internationale bourgeoisie) veroordeeld zou zijn indien het proletariaat van West- Europa niet te hulp zou snellen.

Volgens de anarchisten zijn de bolsjewieken ertoe overgegaan om de arbeiders en matrozen te verpletteren omdat ze, in de termen van Voline, “marxistisch, autoritair en staatsgezind” waren. Wat Voline en de hele anarchistische stroming echter nooit begrepen hebben is dat in werkelijkheid het verdwijnen van de arbeiders-democratie, waardoor aan de sovjets alle proletarisch leven werd ontnomen, het directe gevolg was van de tragische impasse waarin de Russische revolutie zich bevond. En vertrekkend van dit onbegrip van de werkelijke beweging en de algemene dynamiek van het wereldproletariaat konden de anarchisten

de geschiedenis herschrijven en op hun manier interpreteren met als enig ‘theoretisch kader’ de oude libertaire anti-marxistische, anti-partij en ‘anti-autoritaire’ stellingen. Daarmee is de ideologie van de anarchisten andermaal koren op de molen van de anti-kommunistische campagnes van de bourgeoisie. Deze hebben tot doel de leugen te laten voortbestaan waarmee de proletariër wordt wijsgemaakt dat er een zogenaamde (theoretische, praktische en historische) ‘continuïteit’ zou bestaan tussen Lenin en Stalin, tussen de Oktoberrevolutie van 1917 en de stalinistische contrarevolutie.

Omdat het marxisme de vorming van een proletarische politieke partij verdedigt, omdat het oproept tot de centralisatie van de krachten van het proletariaat en de onvermijdelijkheid erkent van de staat in de overgangperiode naar het kommunisme, is het er volgens de anarchisten toe veroordeeld uiteindelijk de massa’s uit te moorden. Dergelijke ‘eeuwige’ waarheden zijn van geen enkel nut om werkelijke historische processen te begrijpen noch om lessen te trekken waaruit de komende revolutionaire beweging moeten putten.

Wat zijn de werkelijke lessen die de Linkskom-munisten uit de tragedie van Kronstadt konden trekken (1)?

Geen geweldsverhoudingen binnen de arbeidersklasse

Het revolutionaire geweld is een wapen dat het proletariaat noodgedwongen moet gebruiken in zijn strijd tegen de kapitalistische klasse. Maar binnen het proletariaat kan het geen plaats hebben omdat het alleen zijn eenheid, solidariteit en samenhang kan vernietigen en ontmoediging en wanhoop kan voortbrengen.

Onder geen enkel beding kan het geweld dienen als criterium of instrument binnen de arbeiders-klasse omdat het geen middel is dat bijdraagt tot haar bewustwording. Deze bewustwording kan het proletariaat slechts door zijn eigen ervaring ontwikkelen en door die ervaring doorlopend kritisch te onderzoeken. Daarom kan geweld binnen de arbeidersklasse, wat ook haar onmiddellijke motivatie moge zijn, slechts de eigen activiteit van de massa’s belemmeren en tenslotte het grootste struikelblok vormen voor haar bewustwording, die de onmisbaar voorwaarde is voor het zegevieren

van het kommunisme.

Zo gezien kan de ‘juiste lijn’, zelfs als delen van de arbeidersklasse overduidelijk ongelijk hebben, niet door de kracht van wapens worden opgelegd door een andere deel, of dat nu in de meerderheid is of niet. De opstand van Kronstadt vormde een verzwakking voor de samenhang van het proletarisch bolwerk. Zijn onderdrukking betekende een nog belangrijker verzwakking en bespoedigde de ontaarding van de revolutie.

De dictatuur van het proletariaat is niet die van de partij

Het was de tragedie van de Russische revolutie, en vooral van het bloedbad van Kronstadt, dat het geheel van de arbeidersbeweging van die tijd niet helder was over de rol van de partij in de uitoefening van de proletarische macht. Binnen de arbeidersbeweging bestond inderdaad nog het idee dat het net als in de burgerlijke revolutie de partij was die de dictatuur van het proletariaat moest uitoefenen in naam van de arbeidersklasse. In tegenstelling tot andere revoluties in de geschiedenis vereist de proletarische revolutie daarentegen de actieve en voortdurende deelname van de arbeidersklasse. Dat betekent dat zij op geen enkel moment kan toestaan dat, op straffe van onmiddellijk de weg naar de ontaarding in te slaan, de macht wordt gedelegeerd aan een partij, of dat een gespecialiseerd lichaam of een fractie van de arbeidersklasse, hoe revolutionair die ook moge zijn, zich in de plaats stelt van het geheel van het proletariaat.

Vandaar dat, wanneer de Staat zich tegen de arbeidersklasse keert, zoals dat het geval was met Kronstadt, het de rol van de partij is, als uitdrukking en voorhoede van het proletariaat, niet de Staat te verdedigen tegen de arbeidersklasse maar om aan haar zijde te strijden tegen de Staat.

De dictatuur van het proletariaat is niet die van de Staat

Op het moment van de Russische revolutie bestond er een algemene verwarring in de arbeidersbeweging. Deze vereenzelvigde de dictatuur van het proletariaat met die van de Staat zoals die ontstaan was na de omverwerping van het tsaristisch regime, dat wil zeggen het congres van de

(wordt vervolgd op pagina 4)

- Sinds de Eerste Wereldoorlog is het kapitalisme een maatschappelijk systeem in verval. Het heeft de mensheid tweemaal in een barbaarse cyclus gestort van crisis, wereldoorlog, wederopbouw en nieuwe crisis. In de jaren tachtig is het aan de ultieme fase van dat verval begonnen, de fase van zijn ontbinding. Voor deze onomkeerbare historische neergang bestaat er maar één enkele keuze: socialisme of barbarij, kommunistische wereldrevolutie of vernietiging van de mensheid.
- De Commune van Parijs van 1871 vormde de eerste poging van het proletariaat om die revolutie tot een goed einde te brengen, op een moment waarop de omstandigheden daarvoor nog niet rijp waren. Onder de voorwaarden die werden geschapen door de intrede van het kapitalisme in zijn vervalperiode vormde de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland de eerste stap naar een waarachtige kommunistische wereldrevolutie, temidden van een internationale revolutionaire golf die een eind maakte aan de imperialistische oorlog en die verscheidene jaren voortduurde. De mislukking van die revolutionaire golf, met name in Duitsland in 1919-1923, veroordeelde de revolutie in Rusland tot het isolement en een snelle ontaarding. Het stalinisme was niet het product van de Russische revolutie, maar de doodgraver ervan.
- De verstaatste regimes die onder de naam van 'socialistisch' of 'kommunistisch' het licht zagen in de Sovjet-Unie, in de landen van Oost-Europa, in China, Cuba, enzovoort, waren niets anders dan bijzonder wrede vormen van de universele tendens tot staatskapitalisme die eigen is aan de vervalperiode.
- Sinds het begin van de twintigste eeuw zijn alle oorlogen imperialistische oorlogen, in de strijd op leven en dood tussen staten, groot of klein, voor de verovering of het behoud van een plaats in de internationale arena. Deze oorlogen brengen de mensheid op steeds groter schaal niets dan dood en verderf. De arbeidersklasse kan

- er enkel op antwoorden met haar internationale solidariteit en de strijd tegen de bourgeoisie in alle landen.
- Alle nationalistische ideologieën over 'nationale onafhankelijkheid', 'zelfbeschikkingsrecht dervolkeren', of ze nu etnische, historische of religieuze voorwendsels aanvoeren, zijn een waar vergif voor de arbeiders. Door hen op te roepen partij te kiezen voor de een of andere fractie van de bourgeoisie brengen ze de arbeiders ertoe zich tegen elkaar te keren en elkaar uit te moorden voor de ambities en oorlogen van hun uitbuiters.
- In het kapitalisme in verval zijn parlement en verkiezingen een maskerade. Elke oproep om deel te nemen aan het parlementaire circus versterkt enkel de leugen die verkiezingen voorstelt als een werkelijke keuze voor de uitgebuiten. De 'democratie', een bijzonder huichelachtige vorm van burgerlijke heerschappij, verschilt niet fundamenteel van andere vormen van kapitalistische dictatuur zoals stalinisme en fascisme.
- Alle fracties van de bourgeoisie zijn even reactionair. Alle zogenaamde 'arbeiderspartijen', 'socialistische' en 'kommunistische' partijen (de huidige ex-'kommunisten') alsook de 'ultra-linkse' organisaties (trotskisten, maoïsten en ex-maoïsten, officiële anarchisten) vormen de linkerzijde van het politieke apparaat van het kapitaal. Alle tactieken van 'volksfront', 'antifascistisch front' of 'eenheidsfront', waarin de belangen van het proletariaat worden vermengd met die van een fractie van de bourgeoisie, dienen enkel om de strijd van het proletariaat in bedwang te houden en van zijn doel af te leiden.
- Met het verval van het kapitalisme zijn de vakbonden overall omgevormd tot organen van de kapitalistische orde binnen het proletariaat. De organisatievormen van de vakbeweging, zowel de 'officiële' als die van de 'basis', dienen louter om de arbeidersklasse in te kaderen en haar strijd te saboteren.
- Om haar strijd met succes te kunnen voeren moet de arbeidersklasse haar gevechten verenigen door zelf de

- uitbreiding en organisatie ervan op zich te nemen, door soevereine algemene vergaderingen en comité's van afgevaardigden die door die vergaderingen gekozen worden en er ieder moment door kunnen worden afgezet.
- Terrorisme is in geen enkel opzicht een strijdmiddel van de arbeidersklasse. Als uiting van maatschappelijke lagen zonder historische toekomst en van de ontbinding van de kleinburgerij, voorzover het al niet rechtstreeks voortspruit uit de oorlogen die de staten voortdurend onderling voeren, vormt het in ieder geval een voedingsbodem voor manipulatie door de bourgeoisie. Omdat het geheime acties van kleine minderheden aanprijst staat het in volslagen tegenspraak tot het klassengeweld dat voortvloeit uit de bewuste en georganiseerde massaactie van het proletariaat.
- De arbeidersklasse is de enige klasse die in staat is de kommunistische revolutie tot een goed einde te brengen. Door haar revolutionaire strijd komt de arbeidersklasse onvermijdelijk in confrontatie met de kapitalistische staat. Om het kapitalisme te vernietigen zal de arbeidersklasse alle staten omver moeten werpen en op wereldschaal de dictatuur van het proletariaat instellen: de internationale macht van de arbeidersraden, waarin heel het proletariaat verenigd is.
- De kommunistische omvorming van de maatschappij door de arbeidersraden betekent noch 'zelfbeheer', noch 'nationalisatie' van de economie. Het kommunisme vereist de bewuste afschaffing door de arbeidersklasse van de kapitalistische maatschappelijke verhoudingen: loonarbeid, warenproductie, nationale grenzen. Het vereist de opbouw van een wereldgemeenschap waarvan heel de activiteit gericht is op de volle bevrediging van de menselijke behoeften.
- De revolutionaire politieke organisatie vormt de voorhoede van het proletariaat, als actieve factor in het proces van veralgemening van het klassenbewustzijn binnen het proletariaat. Haar rol bestaat niet uit 'het organiseren van de arbeidersklasse' of

- uit het 'grijpen van de macht' in haar naam, maar uit het actief deelnemen aan de éénmaking van de strijd, aan het in eigen handen nemen ervan door de arbeiders en uit het afbakenen van een revolutionaire politieke oriëntatie voor de strijd van het proletariaat.

ONZE ACTIVITEIT

- De theoretische en politieke verheldering van de doelen en middelen van de strijd van het proletariaat, van de historische en onmiddellijke voorwaarden ervan.
- De georganiseerde, verenigde en gecentraliseerde tussenkomst op internationaal vlak om bij te dragen tot het proces dat leidt naar de revolutionaire actie van de arbeidersklasse.
- De hergroepering van de revolutionairen voor de oprichting van een ware kommunistische wereldpartij, die onmisbaar is voor het proletariaat ter omverwerping van de kapitalistische heerschappij en op weg naar de kommunistische samenleving.

ONZE OORSPRONG

- De standpunten van de revolutionaire organisaties en hun activiteit zijn het product van de voorbije ervaringen van de arbeidersklasse en van de lessen die haar politieke organisaties er sinds haar ontstaan uit hebben getrokken. De I.K.S. beroept zich daarom op de achtereenvolgende bijdragen van de Bond van Kommunisten van Marx en Engels (1847-1852), van de drie Internationales (de Internationale Werklieden Vereniging, 1864-1872, de Socialistische Internationale, 1889-1914, de Kommunistische Internationale, 1919-1928), van de linkerfracties die zich in de jaren 1920-1930 uit de ontaardende Derde Internationale hebben losgemaakt, in het bijzonder de Duitse, Hollandse en Italiaanse Linkerzijde.